

॥ १६ ॥ भंक्ताभंक्ष्येतिप्रतिज्ञापालनरूपत्वादप्यधोनाभिप्रहारोनाधर्मइत्यर्थः ॥ १७ ॥ १८ ॥ यौनःयोनिनिमित्तःसंबंधः अस्माकंपितामहःपांडवानांमातामहश्चैकइतियौनसंबंधः एवमर्जुनेजामातृत्वा
 दिरपि सुखहार्दैःअन्योन्यसुखप्रदैःसौहार्दैःस्नेहेनचेत्यर्थः ॥ १९ ॥ सीरश्रुत्रामः ॥ २० ॥ धर्मइति नियच्छतिनियममेतिअर्थकामाभ्यांधर्मःसंकोचमेतीत्यर्थः ॥ २१ ॥ धर्मार्थौकामेनापीडयन्धर्मकामा
 स्वकाःपितृष्वसुःपुत्रास्तेपरैर्निरुताभृशं ॥ प्रतिज्ञापालनंधर्मःक्षत्रियस्येहवेद्यहं ॥ १६ ॥ सुयोधनस्यगदबाभंक्तास्म्यूरुमहाहवे ॥ इतिपूर्वप्रतिज्ञातंभीमेनहि
 सभातले ॥ १७ ॥ मैत्रेयेणाभिशाप्तश्चपूर्वमेवमहर्षिणा ॥ ऊरुतेभेत्यतेभीमोगदयेतिपरंतप ॥ १८ ॥ अतोदोषंनपश्यामिमाक्रुद्धास्वप्रलंबहन् ॥ यौनःस्वैःसु
 खहार्दैश्चसंबंधःसहपांडवैः ॥ १९ ॥ तेषांवृद्धाहिवृद्धिर्नोमाक्रुधःपुरुषर्षभ ॥ वासुदेववचःश्रुत्वासीरभृत्पाहधर्मवित् ॥ २० ॥ धर्मःसुचरितःसद्भिःसचद्वाभ्यां
 नियच्छति ॥ अर्थश्चात्यर्थलुब्धस्यकामश्चातिप्रसंगिणः ॥ २१ ॥ धर्मार्थौधर्मकामौचकामार्थौचाप्यपीडयन् ॥ धर्मार्थकामान्योभ्येतिसौत्यंतंसुखमश्नुते ॥
 ॥ २२ ॥ तदिदं व्याकुलंसर्वकृतंधर्मस्यपीडनात् ॥ भीमसेनेनगोविंदकामंत्वंतुयथात्थमां ॥ २३ ॥ रुष्णउवाच अरोषणोहिधर्मात्मासततंधर्मवत्सलः ॥
 भवान्प्रख्यायतेलोकेतस्मात्संशाम्यमाक्रुधः ॥ २४ ॥ प्राप्तंकलियुगंविद्धिप्रतिज्ञांपांडवस्यच ॥ आनृण्यंयातुवैरस्यप्रतिज्ञायाश्चपांडवः ॥ २५ ॥ संजयउवाच
 धर्मच्छलमपिश्रुत्वाकेशवात्सविशांपते ॥ नैवप्रीतमनारामोवचनंप्राहसंसदि ॥ २६ ॥ हत्वाऽधर्मेणराजानंधर्मात्मानंसुयोधनं ॥ जिह्वयोधीतिलोकेस्मिन्
 ख्यातियास्यतिपांडवः ॥ २७ ॥ दुर्योधनोपिधर्मात्मागतिंयास्यतिशाश्वतीं ॥ ऋजुयोधीहतोराजाधार्तराष्ट्रोनराधिपः ॥ २८ ॥ युद्धदीक्षांप्रविश्याजौरणयज्ञं
 चालाश्चसवार्णोयाःपांडवाश्चविशांपते ॥ रामेद्वारवतींयातेनातिप्रमनसोभवन् ॥ २९ ॥ इत्युक्त्वायमास्यायरौहिणेयःप्रतापवान् ॥ श्वेताश्वशिखराकारःप्रययौद्वारकांप्रति ॥ ३० ॥ पं
 ब्रवीदिदं ॥ ३१ ॥ वासुदेवउवाच धर्मराजकिमर्थंत्वमधर्ममनुमन्यसे ॥ हतबंधोर्यदेतस्यपतितस्यविचेतसः ॥ ३२ ॥ दुर्योधनस्यभीमेनमृगमानंशिरःपदा ॥
 उपप्रेक्षसिकस्मात्त्वंधर्मज्ञःसन्नराधिप ॥ ३३ ॥ युधिष्ठिरउवाच नममैतत्प्रियंरुष्णयद्राजानंदकोदरः ॥ पदामूर्ध्वंस्पृशत्क्रोधान्नचक्षुष्येकुलक्षये ॥ ३४ ॥
 वर्थेनापीडयन्कामार्थौधर्मेणचापीडयन्नित्यर्थः ॥ २२ ॥ कामंयथेष्टंत्वंमांप्रतिउक्तवानसिनतुधर्म्यं यतोऽर्थलुब्धेनभीमेनधर्मस्यपीडनात्पूर्वोक्तोमार्गोव्याकुलीकृतइत्यर्थः ॥ २३ ॥ २४ ॥ प्राप्तमिति क
 लियुगारंभेऽतावत्पापंनतीवस्वेदावहमितिभावः ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥